

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

CLEANER 909 D - 2**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**Numerokoneiden pesu- ja voiteluaine
Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty**1.2.2 Toimialakoodi**

DE222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite**

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Y-tunnus

Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

ANCHOR Lithkemko, 50 Industrial Loop North, Orange Park, FL 32073, USA

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 - 24h (09 4711, vaihde)

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
64742-95-6	Liutinbensiini (maaöljy), kevyt aromaattinen	15-20%	F,Xn,N; R11-65-51/53
64742-48-9	Teollisuusbensiini (maaöljy), vetykäsittely raskas	15-25%	Xn; R10-65-66
2807-30-9	2-(Propyylioksi)etanoli	10-17 %	Xn; R10-21-36
67-63-0	Propan-2-oli	<5%	F; Xi R11-36-67

75-09-2	Metyleenikloridi	20-30 %	Xn, R40
64742-54-7	Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt raskaat parafiiniset	< 5%	-
64741-88-4	Tisleet (maaöljy), liuotinjalostetut raskaat parafiiniset	5-15%	-

2.1.7 Muut tiedot

Liuotinbenssiini (CAS 64742-95-6) saattaa sisältää <21% 1,2,4-trimetyyllibentseeniä, <3% kumeenia sekä <7% ksyleeniä. Trimetyyllibentseenin määrä tuotteessa on silloin < 4,2%. Liuotinbenssiini, tisleet ja teollisuusbenssiini sisältävät bentseeniä alle 0.1 %. Ympäristöluokitus on Concawen raportin mukainen.

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Ärsyttää silmiä. Tuote sisältää metyleenikloridia, joka luokitellaan lausekkeella " Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa." Tuote saa saman luokituksen. Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan, mikäli hengitysvaikeuksia, huimausta tai pyörtymistä esiintyy työtiloissa, joissa on korkea höyrypitoisuus. Hengityksen salpaantuessa on annettava tekohengitystä ja vietävä potilas lääkäriin.

4.3 Iho

Riisuttava tahriintunut vaatetus ja pestävä se ennen seuraavaa käyttöä. Roiskeet iholta huuhdeltava saippualla ja vedellä ja hakeuduttava lääkäriin, mikäli ärsytys on pysyvä.

4.4 Roiskeet silmiin

Silmiä on välittömästi huuhdottava runsaalla haalealla vedellä ainakin 15 minuutin ajan. Lääkärin hoitoon, mikäli ärsytystä tai muita oireita esiintyy.

4.5 Nieleminen

EI SAA OKSENNUTTAA. Viedään potilas heti lääkäriin.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

Tuote sisältää kloorattua liuotinta, ei ole syttyvää, mutta palaa happipitoisissa olosuhteissa.

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, jauhe, vaahto tai hiilidioksidi.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Sopimattomia sammutusaineita ei ole tiedossa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Tuotteesta voi vapautua haitallisia kaasuja palossa.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Palomiesten on käytettävä itsekannettavaa paineilmahengityslaitetta ja suojavaatetusta.

5.5 Muita ohjeita

Tulipalon läheisyydessä olevat säiliöt ja rakenteet jäähdytettävä vesisuihkulla. Sammutusvesi voi olla haitallista ympäristölle, joten sammutusvesi on kerättävä talteen.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Pysyttävä tuulen yläpuolella ja poissa vuotoalueelta, mikäli käytössä ei ole sopivia suojavarusteita. Sytytyslähteet on poistettava. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja vuodon puhdistustyössä. Vuotoalue on tuuletettava. Ks. kohta 8, henkilönsuojaimet.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön tai maaperään. Vuodot on tukittava ja kerättävä talteen, mikäli se voidaan tehdä turvallisesti. Ilmoitettava poliisille, pelastuslaitokselle ja paikallisille ympäristöviranomaisille suuremmista vuodoista.

6.3 Puhdistusohjeet

Eristettävä alue vallittamalla/ojittamalla ja pysäytettävä vuotolähde. Lisättävä imeytysainetta (esim. hiekka tai maa). Kerättävä talteen sopivaan jäteastiaan.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. Astiat säilytettävä tiiviisti suljettuina, silloin kun ne eivät ole käytössä. Vältettävä höyryjen hengittämistä Varottava tuotteen joutumista kosketuksiin silmien, ihon ja vaatetuksen kanssa. Astiat, myös tyhjä, voivat sisältää tuotejäännöksiä ja /tai höyryjä Otettava huomioon kaikki varoimenpiteet, jotka on ilmoitettu käyttöturvallisuustiedotteessa. Tuotteen höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat kerääntyä alaviin paikkoihin.

7.2 Varastointi

Varastoidaan tiiviisti suljetuissa astioissa viileässä, kuivassa paikassa, jossa on riittävä ilmanvaihto, erillään sytytyslähteistä. Astiat säilytettävä tiiviisti suljettuina, silloin kun niitä ei käytetä.

7.3 Erityiset käyttötavat

-

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi		
75-09-2	Metyleenikloridi	100 ppm (8 h) 350 mg/m ³ (8 h)	250 ppm (15 min) 880 mg/m ³ (15 min)
64742-48-9	Teollisuusbenssiini (maaöljy), vetykäsitelty raskas	900 mg/m ³ (8 h)	.
67-63-0	Propan-2-oli	200 ppm (8 h) 250 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 620 mg/m ³ (15 min)

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Metyleenikloridi: 25 ppm (OSHA, ACGIH), USA
 Propan-2-oli: 400 ppm (OSHA,AGGIH), USA
 Teollisuusbenssiini (CAS 64742-48-9): 100 ppm (AGGIH), 500 ppm (OSHA), USA
 Tisleet (CAS 64742-54-7): 5 mg/m³, öljysumu
 Tisleet (CAS 64741-88-4): 5 mg/m³, öljysumu

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Suositellaan silmien huuhtelupisteen ja hätäsuihkun asentamista työtiloihin. Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Hengityssuojaimen käyttö riippuu höyrypitoisuuksista. Käytettävä hengityssuojainta (suodatintyyppi A) tai raitisilmahengityslaitetta riippuen työilman pitoisuuksista.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia suojakäsineitä (laminoitu EVOH).

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä tiiviitä, myös sivuilta suojaavia suojalaseja.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote sisältää haihtuvia liuottimia, katso VOC-direktiivi 1999/13/EY ja VNa 435/2001

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Keltainen neste, mielo liuottimen haju

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH-arvo Ei käytettävissä.

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue 40 - 232 ° C

9.2.3 Leimahduspiste > 93 ° C

9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut) -

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja -

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja -

9.2.7 Höyrynpaine 3.51 mmHg (20°C)

9.2.8 Suhteellinen tiheys 0.89 (vesi =1)

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus 25 %

9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä) -

9.2.10 Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi -

9.2.11 Viskositeetti -

9.2.12 Höyryntiheys > 1 (ilma = 1)

9.2.13 Haihtumisnopeus > 1 (Butyyliasetaatti =1)

9.3 Muut tiedot

Fotokemiallisesti reaktiivinen.

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Vältettävä kovaa kuumuutta, kipinöitä ja avoliekkejä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Voimakkaat hapettimet, vahvat hapot ja emäkset, amiinit, alumiini sekä mahdollisesti natrium, kalium ja magnesium.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Lämpöhajoamisessa tuotteesta muodostuu hiilen oksideja, kloorivetyä sekä pieniä määriä klooria ja fosgeenia.

Haitallista polymerisaatiota ei tapahdu, jos tuotetta käsitellään ja käytetään ohjeiden mukaisesti.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Metyleenikloridi: LD50: 1600 mg/kg, suun kautta, rotta (haitallista)

2-(Propyylioksi)etanoli: LD50: > 2000 mg/kg, LD50: > 960 mg/kg, ihon kautta, kani

Tuote voi imeytyä ihon läpi.

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Ärsyttää silmiä aiheuttaen kirvelyä, kyynelvuotoa ja punoitusta.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Hiilivetyjen nieleminen voi aiheuttaa keuhkovaurion. Toistuva altistuminen hiilivedyille voi aiheuttaa ihotulehduksen. Altistuminen pitkäaikaisesti korkeille höyrypitoisuuksille voi aiheuttaa päänsärkyä, pahoinvointia ja oksentelua. Krooninen liika-altistuminen propan-2-olille ja 2-(Propyylioksi)etanolille on aiheuttanut koe-eläimille keskushermosto-oireita, veri- ja maksasairauksia sekä vaurioita munuaisiin ja aivoihin.

Tuote sisältää metyleenikloridia, jonka epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa sekä mutageenisuutta ja lisääntymiseen kohdistuvia vaikutuksia. Vaikutuksetonta annosta ei ole tiedossa.

Toistuva tai pitkäaikainen altistus metyleenikloridille vaikeuttaa hapen siirtymistä veressä sekä aiheuttaa maksa- ja munuaisvaurioita.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

IHO: Pitkäaikainen tai toistuva ihoaltistus voi aiheuttaa ärsytystä, poistaa iholta rasvaa ja/tai aiheuttaa ihotulehduksen. Tuote voi imeytyä ihon kautta.

ROISKEET SILMIIN: Tuotteen joutuminen silmiin aiheuttaa ärsytystä.

NIELEMINEN: Tuote sisältää hiilivetyliuottimia, joiden aspiroituminen keuhkoihin (nesteeseen pääsy keuhkoihin nielemisen tai oksentelun yhteydessä) voi aiheuttaa tuotteen imeytymisen keuhkojen kautta ja kemiallisen keuhkokuumeen.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Henkilöt, joilla on sydänsairauksia, tai jotka tupakoivat paljon, voivat kokea oireiden pahenemista altistumisen seurauksena.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

Liutinbenssiini (maaöljy), kevyt aromaattinen (CAS 64742-95-6) on öljyalan järjestön Concawen mukaan luokiteltu myrkylliseksi ympäristölle; voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Propan-2-oli: LC50(96h): 10400 mg/l, kala (ei haitallista)

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

-

12.2 Liikkuvuus

Tuotteen liukenevuus veteen on 25%.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

-

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

-

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei tietoja.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Tuote on luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi, ei saa päästää vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Jätteet on hävitettävä paikallisen jätehuoltoviranomaisen hyväksymällä tavalla kemikaalijätteenä. Tuote on luokiteltu, jolloin jätteet ja puhdistamattomat pakkaukset on hävitettävä ongelmajätteenä.

14. KULJETUSTIEDOT**14.3 Maakuljetukset**

14.3.4 Muita tietoja Ei luokitella vaaralliseksi tiekuljetuksessa

14.4 Merikuljetukset

14.4.2 Oikea tekninen nimi Chemicals, N.O.I. (Contains cleaners with methylene choride below RQ)

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET**15.1 Varoitusetiketin tietoja****15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**

Xn Haitallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Metyleenikloridi

Liutiinbenssiini (maaöljy), kevyt aromaattinen

Teollisuusbenssiini (maaöljy), vetykäsitelty raskas

15.1.3 R-lausekkeet

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

R36 Ärsyttää silmiä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R52/53 Haitallista vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.

S24/25 Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.

S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

S61 Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote.

S62 Jos kemikaalia on nieltä, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT**16.1 Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet**

R10 Syttyvää.

R11 Helposti syttyvä ä.

R21 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle.

R36 Ärsyttää silmiä.

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

R51/53 Myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

Kauppanimi: **CLEANER 909 D - 2**

Päiväys 13.03.2007

Edellinen päiväys 21.01.2004

7/7

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.2 Koulutusohjeet

-

16.3 Käyttörajoitukset

-

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote (MSDS 29.03.2001). Edellinen tuotteen käyttöturvallisuustiedote.

Lewis,R.J.Sr.,Sax`s Dangerous Properties of Industrial Materials,8th Ed., 1992

E. Nikunen & al: Environmental Properties of Chemicals, Ympäristöministeriö, 2000

STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 190/2002.

STM asetus vaarallisten aineiden luettelosta, 624/2001

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Tiedote päivitetty valmistajan tiedotteen ja asetuksen 374/2002 mukaisesti. Lähes kaikkiin kohtiin on tehty muutoksia.